

Si de cădă dechiarăm adunarea rea, ori care ar fi faptele ieș, dară și fiind că decurge numai din căteva mii de alegători: de cădă din cauza nascerii ieș, o amenințare necontentă, o insultă, și spunem că nu luăm în seamă voiașa ieș, și fiind că nu-i recunoscem dreptul dă vorbi în numele națiunii, cu ce dreptul am putca priim ca puterea executivă se vorbește în numele națiunii și ea decurge dintr'u sorginte strâmpă și încă și mai astupată de cătă acea-a a Adunării? De cădă păriniș dechiarăți bolnavi, slabii și corupți potu da nascere unorii și sănătoși? Si fiind că aceasta este peste putință, devine neaperat că deea voim se nu ni ce dică, cu dreptul cuvenit, că vorbitu și lucrăr conduce de patime, de ure, de invadă, și mai reu de cătă tote acestea, adică de interes individual în pagubă celor generale, logică și dreptatea ne impune se lovim reul și privilegiul ori unde ilă găsim și se reclamă d'ua potrivă pentru amendoue intervenirea națiunii.

Trecându de la nascere la fapte, se ne întrebăm, și se respondem că omeni liberi și logici, cari suntă faptele cele rele ale Adunării cari se nu le găsim aidoma și la puterea executivă?

Adunarea este compusă de boiai. Ne punem îndată cu cei cari uresc pe boiai păi osindă fără judecată, și 'ntrebăm de ce s'a compus mai totu deține și puterea executivă și ce suntă acei cari o 'ncungură necontentă? Ore Knezii, Cantacozinii, Calimachii, Moruzii, Catargii, Docanii, Ghicii, Manii, Florescu, Bălănescu, E-pureni, Beldimanii, Crețulescu, nu suntă într'u parte ca și 'ntr'alta, și încă nu suntă mai numeroși și mai puteric în paralea executivă de cătă în partea legislativei? De ce dară nu lovim de uă potrivă boiaismului ori unde ilă găsim, și ne punem prin acăstă părțire în poziune ca se ni se dică că vădem gunojul din ochiul altui-a cădă nu vedem bârba din ochiul nostru?

Adunarea nu voiesce libertatea, dreptatea, moralitatea, etc. etc. etc. Prea bine. Dară de ce nu vine cineva se ne arête care suntă, de la 59 și până acum, legile liberale și dreptate de puterea executivă și refuzate de cea legislativă? De ce cu ni s'arătă loviturile ce puterea executivă a datu imoralită și 'n facia acelora susținere ce a datu Adunarea jefului, răpirilor, ilegalităilor și imoralităilor? De ce nu se pune în cumpăna dreptă pecetele amendurorū puterilor, sătuncă se ne chiamă la cumpăna care va fi mai ușioră de pece?

Si încă avem și dreptul și datoria se cerem se ni s'arête luptele, și luptele leali, tari și necontente ale puterii executivă spre a face pe Adunare se intră pe calea cea mare a libertății, a moralității și naționalității. Se ni s'arête legile cele liberali ce a datu puterea executivă Adunării, influență, presiunea ce a exercitat asupra ieș spre a le vota, s'acesta a refuzat; se ni s'arête că puterea executivă a disolvat Adunarea asupra acelor legi bune, date de dinsa și refuzate de Adunare; se ni s'arête apoi ceea ce fapteleloru s'a faptelelor ce a făcut puterea executivă națiunii în genece s'alergătoriloru în parte, spre a pută judeca la rândul lor și vota în cunoștință pentru seu contra dreptă și libertății. Se ni s'arête catechismele și scrierile ce a publicat puterea executivă spre a lumina poporului, și-l face se scie ce este Convențunea cu principiile de la 1789, ce este guvernamentul constituțional, ce este dreptatea, libertatea și moralitatea. Se ne arête luptele ce a avutu spre a dobândi libertatea tiparului s'a întruruiitoru, și mai cu séma îndem-

nurile ce a făcut națiunii spre a cunoșce ce suntă acele libertăți și spre a le cere ea însașă prin dese și necontente peștiuni? Se ne arête jafurile, abusurile ce a descoperit în teră și darea în judecată a jefuitorilor, precum și a judecătorilor cari au învelit vișinul s'a lovită virtutea? Se ne arête apelurile ce a făcut puțera executivă la Presă spre a veghează denunța abusurile? Se ne arête mulțamirile și resplătirile publice ce a făcut funcționarilor cari au susținut s'a servită libertatea și independența omului, și lovirele, și măcescă respingere, ce a făcut funcționarilor servili, cu ideile strîmpte și cu fapte arbitrarie. Se ne arête salutările publice ce s'a făcut de către puterea executivă deputaților cari în Adunare au susținut libertățile publice, principiile cele mari ale revoluționii de la 1789; Se ni se arate de cădă de către ori deputații au susținut libertățile publice în contra boiailor puterea executivă a aretat că ea este cu libertatea în contra sclaviei; se ni se spue chiaru acumă cădă stenga Adunării susținea, cu puterea executivă improprietarea sătianilor pe pogonele legiuite și respinge și moțiunea Docan și moțiunea Boerescu, cine erau cei chiamați de puțerea executivă, cine erau, dintre drăpa și stanga, cu pantaloni lustrui, cu haina curjii pe deneșii? Si se ni se mai spue cumă s'a făcut că 'n diau cădă fu pe tapetă una din cele mai mari, mai uriașe cestinii, acea-a a clăcașilor, cei mai favoriști ai puterii executivă, între cari se nu uitău pe dd. Boerescu, Costa-Foru, Manolaki-Kostaki, Grădișteanu, etc. fură cu cei cari îi numim boiai, în contra sătianilor români?

Se se băge de séma că nu susținem în nimicu Adunarea și încă că ne puserem în contra ieș păi a 'nareta nici măcară uă faptă, uă singură faptă bună a ieș. Totu ce cătuoră nu păi'aci, și mai cu séma totu ce rugămu pe cititorii nostri a căuta căci noi nu facem, nu pătem face în căteva articole de diariu de cătă numai a provoca cugctarea și căruia spre a cerceta, a se lumina și apoi a-și otări calea pe care voiesce se mărgă, totu ce cătarăm, dicem, este dă găsi unu temeiu pentru ca se susținem puterea executivă contra puterii legislative, unu temeiu pentru ca s'ajutăm noi măna puterii executivă spre a lovi și ucide pe cea legislativă; căci și, și numai aci este cestină cea mare, aci și numai aci este osebirea între cei cari dică că susțin partita liberală și noi. Suntem, încă uă dată pentru tōte reformele liberali, suntem pentru deslușarea tutoru sorinților națiunii pentru ca tōte puterile și tote legile se curgă din ele și numai din ele. Cestină dară este numai se scănu dacă trebue se devinu noi securea prin care puterea executivă voiesce a ucide Adunarea acăstă, și priveligia comu este, și de trebue se intră în națiune și se mergem cu dinsa și printră se restabilim dreptatea și libertatea și se lovim privilegiul, abusul și despăsuiru ori unde ilă vomu găsi.

A! Dacă politicii, patrioți și democrați nostri ar cere, cătă de tare și cu cătă de mare stăruință, reformă legii rurali și electorali prin calea legală, nu numai că 'n amu avă nimicu de disu în contra, dară astă-di ca și eri amu si eu deneșii, amu cere cu deneșii, amu stăru cu deneșii, și încă, astă-di ca și eri, ori cătă de tare aru stăru, noi le amu dice, cu anima și cu gura: se strigă și mai tare, se cerem și mai desu, și mai necontentă și cătă de mulți, căci cu cătă ne apropriam de unanimitate cu statu și isbinda este mai sicură. Dacă aremene s'ar do-

vedi că intră înțebuitoră nu și sleirăm totă mișcătă și nu mai remane putință dă dobândi ce-va bună pe calea legală, și dacă, în acăstă critica poziune s'ară găsi că trebue se intră în sali Mitropoliei cu standartul unei revoluționi naționale, ei bine, potu și siguri acei cari n'a pus uă dată mănu p'acelui standart, că nu suntem noi, revoluționari de eri, cari ne vom spămătă de revoluționari de aici, că nu noi, cari amu n'iscură prin acelui standart, cari amu trăit s'amu suferit suptă cutete lui, vomu renege pe dătătoriul nostru de viață!

In comisiunea delegaților Adunării, adunată spre a desbată cestină clăcașilor, d. Ion Brătianu a disu d-lui primu-ministru Cogălniceanu, față cu dd. Lascăr Catargiu, Boerescu, Cornea, și Ion Ghika. „Suntă astă-di conservatoriul, dară tolă d'udată suntă ca calul care-lă scotă din oscire de betrînețe; în diau cădă aude trombită resbelică, detunările tunurilor, și 'n vine miroslu prafului de pușcă nu se mai pote stepăni, asvirile din picioare, restornă sacaua, și căruia la care este făbămată, rupe și leurile și 'n căteva minute a reintră în rindul lupătorilor.”

Dară daca suntem gata a merge cu națiunea la libertate 'n amu mesu și nu vomu merge nici acumă, cumă pare văi că suntă dispusi a merge chiaru unii din cei mai buni patrioți, cu scadronele de gendarmi spre a dobândi libertatea; nu vomu merge cu gendarmii policii nici chiaru spre a distruga celu mai reu privilegiu, căci scimă că privilegiul nu se ucide cu sulitele gendarmilor, și încă că chiaru cădă se ucide astușelu elu nu moreci se transformă într'un strigoare rōde anina națiuni. Se nu ne amăgescă iubirea pentru sătiani, pentru libertate, se nu ne orbescă în cătă se nu ne uitău cumă mergem, pe ce zile mergem și cu sine mergem. Din contra, iubirea cea adeverătă veghiază, și cădă vede că vine vrăjă ființă mașă spre obiectul iubită, și rupe masca. Poziunea este critică, o scimă, o recunoștem și vomu cete-o, în aceste articole; înse se profită de următorile cuvinte ce acumă săpăte dile le a disu d. Jules Simon în camera Franciei anu altu deputat, forte liberales păi'aci, d-lui Emile Olivier.

„Se nu incepem pră a face unu compromis cu uă dificultate, Dumăne se ne ferescă apoi se nu sună 'aruncă de la unu compromis cu uă dificultate la unu compromis cu 'consciință.” G. A. R.

(Va urma)

Chiojdren 16/25 Apriliu 84.

D-lea G. A. Rosetti și Ion Brătianu.

Iubiți frați,

Ve felicită în tōta puterea covenitul pentru abținere văstră la derămarea ministerului, și pentru luptă văstră, cu a se da clăcașul pogonele legiuite, fără care mari nenorociri ne așteptă.

Inchipuiște unu pogonu de islavă, cumă se propune de sechîunea delegaților Adunării, Dumăneule! De deceori voru bine-cuvînta mai bine țeară legă din 1851, de cătă acăstă legă, ce nu-i va lăsa nici se resufile, mai cu séma la muște; căci atunci prevedă vinjerea unu pogonu de islavă și pe ste unu galbenu, și prin urmare împucinarea vitelor și serăcia.

Primiș uă stringere de mână frățescă, etc.

Grig. G. Marghiloman.

POPORULUI ENGLESE.

Orașe ilustre, corporații renumite, corpori reprezentându tōte clasele de cetățeni, mău onorat cu adrese fără numeru, la cari așa fi dorit din tōta animă se respondu cu demnitate, dară timpul imi lipsesc.

Speru înse a pută plăti în parte datoria mea prin acestu adio speciale de gratitudine și de afecțiune, pe cără adreșă către toși.

„In acăstă ocazie, nu potu vorbi numai de mine, căci nu trebuie se înțelegă elocințe și generoșele cuvințe cari mi-ai fostu adresate, ca uă simplă onore personale, care aru avea pucină însemnată afară de cauza cea mare pentru care, în aceste căteva

dile, anima poporul englez și a mea uă bătută d'ua potrivă — doru ca uă nouă dovadă despre acea solicitudine simpatie ce cea mai avută, cea mai prosperă, cea mai liberă din națiunile lumi.

„Potu dară, credă, a face cunoșcută Englizeri cugetarea Italiei, precumă potu propune țeret mele pe Englizeri ca unu exemplu s'uă speranță. Cele două națiuni suntă deja surorii: ele potu vorbi cu tōta sinceritate și increderea.

„In Englizeri, instituționile țeret, respectul legii, tōta acăstă minunată țesătură de forțe, autonome și cu tōte acestea organizate, acăstă combinare a ordinii adeverate și legali, fără înjurie și fără violență, cu libertatea individuală asolută, libertatea conștiinței, neviolabilitatea domiciliului, libertatea presei, a covenitului, a asociaționii, dreptul de aperare naționale, care nu este privilegiul unui corp specială dară care este recunoscută tuturor, uă armătă acoperită de gloră și cu tōte acestea scutită de acea plagă sinistă a tămpilor moderni care se numesc militarismul; voluntarii, orgoliul Englizerel, pe care-i vizează pentru țera mea; forță, demnitate, activitatea, stăruință — stăruință mai cu séma care nu părăsesce nici uă data uă poziunea său uă instituționă uă data dobândite, — tōte aceste lăcruri cari facu admirătuna poporului civilizat, și care destăptă într'însele uă viuă dorință de întrecere, astă dice văi invidă, potu și trebue se fie propuse Italiei ca exemplu.

„Pentru mine, mi-eru cu nepuțină a petrece căteva dile în acăstă țera fără a face omagiu acestor mari adeveruri, și încă mai rucină fără a le aduce aminte conceționilor mei, mai multă ca uă lectiune și unu îndemn, de cătă ca uă mărturia profunda impresiune ce Englizeri a facutu asupra spiritului meu.

„Poporul englez n'amu nimicu alii aduce aminte ce elu se nu scie deo. Elu scie ce doresce Italia. Italia este otărlă a esiste, ea are dreptul a esiste; dacă se indouescu unii, voiă adăugi că ca esiste deja în saptă, și că nimicu n'o va impădica dă se completează.

„Italia n'are de cătă uă dorință: a sdobi jugul celor două puteri imifice cari o apăsă. Declară în facia lumii că ea nu va avea repausu năștute de înțelegerea acestel dorințe, care este pentru dinsa uă cestină de viață său de mōrtă.

„Poporul englez, — care sără inormenta suptă Oceanu mai bine de cătă a lăsa pe străinătă se calce pămentul sacru alii patriei sale, — simte cătă de legitime suntă aspirațiunile și cătă de nestrămutată este otărlirea tenele mele.

„Englizeri scie că lucru dă desinteresare, în 1860, în favoarea destinaților Italiei, a contribuită să-asci Europei ordinea și pacea, — ordine și pace durabile și bine făcătorei fiind că suntă intemeiate pe justiția și progresu.

„Englizeri, suntă convinsu, se va întări din ce în ce mai multă în acăstă ideiă că, dacă Italia trebuie se dea dovadă de forță și independență în privința alianțelor servili, Englizeri din partea sa, trebuie se înțelegă

cătă de multă alianță unei națiuni june, civilisate și libere ca Italia, este preferabile unei alianțe eterogene și preceasie cu guvernele despicioase.

„Nu potu speră înse, — o spună cu durere — ca Italia se indeplineșă destinatele sale fără a trece încă uădată prin teribile incercări a reshetelor. Vocea Englizeri este ascultată și respectată; ea este, într'un gradu foarte mare, arbitrul destinaților Europei, dară se fie bine încredințată că nu va deslega nici uădată cestină italiana, precumă nici uă altă cestină de naționalitate, prin compensații sau schimburi diplomatice.

„Dară în fascia marcelui principiu alu solidarități poporelor, proclamatu și sanctonatul de conștiință universală, nu potu mărgini cuvintele mele la Italia; încă mai pucină cădă amu confirmatul pentru totu-de-una acăstă sănătă alianță a poporelor stringându-măniile omenilor proscrisi din tōte ținuturile Europei.

„Părăsindu aceste țermuri ospitaliarie, nu mai potu ascunde secreta dorință a animel mele: recomandu cauza poporelor apăsate celei mai generoșe și înțelepte dintre națiuni. Fiind că resculara loră este sicură și triumfulor loră neaperat, Englizeri va sci se le acopere cu puterea egidă a numelui său, și a le susține, dacă este de trebuință, cu braciul său putințe.

„Englizeri scie că nu va fi singură pentru împlinirea acestei mari misiuni. Dincolo de străinătă trăesc unu popor uriaș, pe care despotismul o isbutită adege a'lui face rivalul și inimicul acestei țeri, dară din care libertatea va sci se facă ună amică și unu emul în artă și în pace.

„Libertate! ea este sōrele ce va face se rodescă sinceră și în grozită alianță a celor două popore — a civilizaționii contra barbariei — și care, fără a scăde sabio, va îndeplini marca opera de păcăt lumii.

G. Garibaldi.

Penqiæ-Park (Cornouailles) 26 Apriliu.

ARENDA MOȘIELORU.

Povături pentru proprietarii ce-șă dă moșile în arendă.

Cumă se numesc venitul moșiei.

Vorbindu despre felicitatele chipuri prin care se lucrăză pămentul și se scăde folosul ce trebue se ne dea, amu numită acelui folosu venitul pămentul. Dară covenitul acelui propriu prin care se exprime într'adeveră ideile ce ne amu propusă a area și a propaga în acăstă screre.

Prin venită înțelegă omenii partea ce se cunoscă a lăsa se scăde folosul ce trebue se ne dea, amu numită acelui folosu venitul pămentul. Dară covenitul acelui propriu prin care se exprime într'adeveră ideile ce ne amu propusă a area și a propaga în acăstă screre.

Prin venită înțelegă omenii partea ce se cunoscă a lăsa se scăde folosul ce trebue se ne dea, amu numită acelui folosu venitul pămentul are uă numire deosebită pentru se scăde folosul ce trebue se ne dea, amu numită acelui folosu venitul pămentul. Dară covenitul acelui propriu prin care se exprime într'adeveră ideile ce ne amu propusă a area și a propaga în acăstă screre.

Englizeri, suntă convinsu, se va întări din ce în ce mai multă în acăstă ideiă că, dacă Italia trebuie

împrumutului se întrebuiștează forte adese pentru toate lucrurile ce se dă spre a servi cuiva și care se întorcă îrashi înapoia proprietarii lor. Împrumutul darău alu unu capitalu însemnează totu acea-a ca și închirierea unei case, unu pământu.

De la închirierea unei case s'a lăsat obiceiul a se întrebuiștează acestu ouvenit (închirierea) la prețul cu care se dă cu chiriile unu pământu, unu capitalu, munca unu omu: oia se dă chiriile pământului, chiriile capitalului, chiriile bracelor. Acel cără închirieză braciile lor s'a numit la noi chiriast, spre a se îsgoni de la denșii numirea de clăcaș; înse cu această amestecătură de idee nu se poate strămuta adeveratul înțelesu alu cuvintelor, nici originea faptelor ce ele exprimă. Chiriastul remane uă expresiune care arată pe acel ce ea cu chiriile unu lucru pe care lă dă înapoia du, pă ce se împlinesc termenul, cându clăcașul nu poate se se numescă chiriast; fiindu că clăcașul nu poate fi scosu afară din pământul ce ține, dupe cum se scote unu chiriast din pământul său casa ce i s'a datu cu chiriile.

Prețul dăreli cu chiriile a pământului nu se numescă chiriile, ci arendă, (fermagiu) căstiu. Arenda la noi se prezintă suptu trei forme forte multă deosebite între densele.

Cea intiu formă a arendei moșiel este aceea ce se numescă clacă, boerescul, pontul, dijma, podvoile, dilele de meremelă, carul de lemn, găina de Graciună, mielul de Pască, puialul de Sant. Petru, cădeputul de casă, etc. etc., de celi. Dacănicit caracteriză mai cu osebire originea feudale a clăcașilor său punctașilor nostri. Vecinici posesuitorii al pământului, clăcașii plătesc arenda pământului în muncă: într'uă muncă de care ei, ne fiindu responsabili, nici nu o facu cum se eade; într'uă muncă care fiindu impusă, nu se face cu tragere de animă; într'uă muncă de care ne contentu și la tote Domnieie s'a plâns clăcașii. Si cu tote aceste, nici până astă-dă nu s'a făcutu vre uă punere la cale cu această plătire a arendei pământului în muncă silită.

Aduoas formă a arendei moșiel este uă parte din productele ce scotu muncitorii din pământu și le dă propriețau. Aceste suntu unu venitul alu pământului, înse nu se potu numi nici clacă, nici căstiu.

A treia formă suptu care proprietarul primeste venitul pământului său mai bine dicendu arenda moșiei este căstiu moșiei. Chiriile pământului în acestu casu se plătesc în toți anii cu unu prețul locuit și otărtof de mai multe în numorătoriu, într'uă sumă de banu de monetă sunătore, care se numescă căstiu, adeca chiriile anuale a capitalului fonciar, a pământului, ce s'a datu în arendă.

Areda său fermagiu este obiectul de coperenia cu care se ocupă proprietarul ce dă moșiele loru cu chiriile. Este darău de cea mai mare nevoie pentru denșii ca se scie din ce elemente se alcătuiesc prețul locației pământului; fiind că cunoșandu bine aceste elemente voru pute să în stare se facă contracte bune, se dobandescă în căsătiori venitul întregu alu pământului ce dă cu chiriile. Si mai întâi de tote proprietaril trebuie se scie dacă căstiu celu se plătesc este prețul serviciului curat numai alu pământului, său și prețul capitalelor anterioare ce lă imbunătășu, lă înzestratul și lă pusu în stare ca se dea unu venit. Proprietaril nostril cată se scie bine nu numai tote învorele venitului pământului și se cunoște valoarea și variațiunile loru, darău și care este prețul ce potu căpăta, atât din venitul curat numai alu pământului, cătă și din capitalurile său valoarele funcioare ce se astă pe dânsul și care iau unu sporu în căstiu ce căpăta.

Ne cunoșandu bine puterea săcării din acești feluri factori ce se întrebuiștează în producerea agricolă,

pe lăngă aceste, proprietaril nostru trebuie se cunoște și se deosibescă bine mai alesu prețul, nu atât alu pământului ca instrumentu de producere înzestratul cu ore care putere firescă (fertilitate, productivitate) ci și a deosebitelor imbuñătășiri capitolale ce i s'a facut, pre căt alu muncel clăcașilor carel secondeză și fără de care venitul pământului arău și forte micu și ne însemnatu.

In practica urmată astă-dă la noi și în lipsa celor mai elementare noțiuni de economia sociale, arendași care plătesc căstul, adeca prețul locației unei moșie, și proprietaril carel împinsă aesi afară din obicinuitele stipulații ale contractelor dintre proprietari și arendași, cestiunea arende moșielor, învorele venitului pământului an devenit uă importantă majoră.

Suntu mulți proprietari, daca nu chiaru toți proprietarii țesătore, care, în diao cându li se va lăsăvorul principale alu productivitatei pământului, adeca în diao cându se va deshința legăturele silite și reciprocе dintre denșii și clăcașii, se voru crede cu desevărsire ruinați. Studiul arende moșielor, din acestu punct de vedere, devine de uă însemnatate palpitante de actualitate și interesă, nu numai prezintele, darău și viitorul producerei noastre agricole.

In arenda unei moșie intră trei prețuri deosebite, prețul locației pământului curat, 2 prețul locației capitalurilor ce lă imbunătășu, și alu 3, prețul muncel clăcașilor. În prețul locației muncel clăcașilor avem, nu numai prețul curat alu muncel clăcașilor, darău și prețul rodul eventuale alu acestei muncii. Arenda moșielor darău se alcătuiesc din prețurile a trei învore de producere: alu muncel, alu capitalurilor și alu pământului curat.

Prețul locației pământului curat, adeca alu pământului fără copitelu și fără de muncă, se numescă renta său rentă fonciar, său renta pământului.

„Renta pământului“ dă d. I. Passy¹⁾ „este ouvenitul priimut în Economia politică pentru a areta productul curat al pământului, adeca partea din productul total care, dupe ce se scade cheltuile în sarcina producerii, rămâne liberă și alcătuiesc unu prisosu ce se iei de către proprietarul pământului.“ In arenda moșiei se cuprinde și acăstă rentă. La locuitul arende și la fesarea prețului iei intră nu numai renta darău și interesul capitalului fonciar și prețul clăcei țesanilor. Si acelu ce iei în arendă uă moșie are se pue și banii și muaca sa, și prin urmare trebuie se scotu din pământu nu numai stăta venitul căt se aibă cu ce plăti și renta pământului, și interesul capitalelor, și muncă țesanilor, care tote se coprindu în arenda ce o plătesc proprietaril, darău și unu venit cu care se plătesc interesul capitalului ce avanseză exploataționis, cumu și muncă sa proprie.

Ne cunoșandu bine puterea săcării din acești feluri factori ce se întrebuiștează în producerea agricolă,

lesne se potu amăgi pările contractante și se sevărescă uă locmă care se fiu mai favorabile uneia de cătă alteia. Pentru ca prețul se nu pierdă nici uă dată renta ce i se cuvine, și care este venitul curentu elu pământului scu, se cuvine ca se avem uă ideiă pre căt se poate de limpede și mai aproape de adevaru despre renta pământului.

N'a fostu rici uă materie care se a deschisă locu în economia politică la mal multe controverse de cătă renta pământului: șmeul cără s'a pogorâtă în cele mal adânci și mai amânuite investigaționi osupra rentei, originii, efectelor și legitimitatii, ieftinu isbutită a ajunge la ansușii aceași opinione asupra rentei.

Școala economistilor numiți fizici (1) a emisă antela dată uă opinione asupra naturei rentei dicendu că renta este productul său venitului curat alu pământului. Dupa acea a venit Adam Smith (2) creatorul științei economice și a disu că renta este productul lucrașii omului și alu pământului, adeca productul puterii cooperativă a omului și a naturei. Apoi a venit Ricardo (1) și purceșindu de la puterea cooperativă a lui Adam Smith pe care a numit-o feconditate naturală a disu că renta nu este numai productul unei fertilitășii native care permite pământului a da celoru celu cultiva recole mari de cătă nevoie loru, ci și unu rezultatul alu neegalei repartiționi alu acestei fecondități. Dupe a ceea de Carey, unu eminent economist american, a lăgădui că feconditatea naturală a pământului arău fi în numărul cauzelor productivale ale rentei. Rentă, dupe această economistă, nu învorește de cătă din cheltuile acumulate, și, prin urmare, pământul nu participă la formarea rentei, ci renta este uă simplă creație a industriei omenești. In fine Bastiat, temenduse de consecințele parculor ce se potu trage din doctrina formării avuției fără concursul omului, a disu că renta nu este și nici poate fi altă ceva decâtă interesul capitalelor întrebuiște în destuparea și pregătirea pământului pentru a fi cultivat.

Integru bine cititorii noștri parte ce amu pută trage în cestiuă clăcașilor din adoptarea uneia său altă teorie din aceste teorie antagoniste a supra rentei. Darău nu este acesta scopul nostru. S'apoi ori care arău fi teoria ce amu admite, este cu neputință ca se nu găsimu la originea rentei de la noi mai alesu concurarea muncel clăcașilor, și, prin urmare, din estimăționea rentei anu trebui se deducem prețul acestei muncii. In Prusia, cându s'a prețut renta pământului, s'a făcut acăstă reducere, s'a scădotu adeca din suma totală a rentei uă a treia parte pentru muncă țesanilor, și țesanii ce s'a împroprietăru n'a plătitu de cătă numai cele-lalte coe părți rămasă din trei ale întregel rente. Rolul însemnatu ce jocă renta pământului în producerea avuției și în deosebi în aședarea arende moșielor, ne indemnă a reveni mai cu amenuțul asupra teoriilor ce amu espusu, aceea ce vomu și face în următorul articol.

I. I.

blonowski, comitele Szorkowski, baronu Petru, înreprindătorul construcționi Carol Klein, și doctoru Gisla. De directoru generalu a fostu numit domn V. Osenheim, fostu funcționar în ministeriul de comerț, pe urmă secretara generale alu liniei ferate galiciane Carolu Ludovicu. Această din urmă numire a surprinsă și se socotește uă abnormalitate dă pune în capul unei întreprinderi însemnatate austriace unu austriac și unu bărbat care nu este străin la afacerile căilor ferate. Aceasta este cu totul în contrarul.

Regularea riuui Vistula este de an obiectul unor negociații între guvernul Austriei și guvernul Rusiei. Acumă în fine se pare că această cestiuă va face ană unu post înainte. Aflăm că s'a numit uă comisioane mistă care va avea s'occupa cu această misiune. Intinderea riuui destinată pentru regulare, are uă lungime de 54 mile și merge de la Oravia pînă la Zawichost. Marele avantajul ce va rezulta din această regulare a navigaționii pentru Galicia în privința economiei politico comerciale suntu invaderate și este de prisosu a le mal enumera. Din partea Austriei s'a prelimină pentru această regulare uă sumă de 1,700,000 florini. La Bodorsze se lăsă gata uă barcă pentru comisiunea care va pieca în dialele următoare. La Zawichost se va alcătu în comunu protocolul comisiunei, daca se va putea uni asupra condițiunilor.

Deputaționea comercială de la Triest, a trânsă raportul său relativ la proiectul unei tarife nove duanarie ministeriul de comerț. Raportul se pronunță positiv pentru uă reducțione generale a tarifelor existente, și acăstă atâtă în interesul comerțului austriac, cătă și în interesul publicului consumatoru.

FELURIMI.

Unu profesorul în Banat (frunaria militară), care de mai mulți ani a făcutu diferite cercări cu plantare de arbuste de bumbacu pe uă moșiosă mică a lui la Mitrovitz, a trânsă de ună ministeriul de resbelu, ca autoritate superioară suptu care s'efă, probe de rezultatul dobândit în urma cercărilor sale, cu rugăționea aici corda, într'uă proporționă modestă, mijlocice pecuniarie, spre a pută continua cercările sale p'ond picioru mai mare. Cerearea sa a fostu acordată, acordându-se patișionarul nu numai totu mijloacele necesare de banii, ci trămișindu-i-se din partea ministeriului de comerț, cu care s'a înțelesu ministeriul de resbelu, uă mare cătă de semență de bumbacu de la Malta, și dându-i ană uă întindere mare de pământu de grădină pentru scopul sale de cultură.

— *Libertatea presă cu bătăie de nucă.* Dieta Finlandei a elaborat și votat uă lege de presă, care nu cunoște altă penalitate de cătă amendă în banii. Astănu lăsă se vede că reprezentanții țesătorei au făcut acăstă reducere, s'a scădotu adeca din suma totală a rentei uă a treia parte pentru muncă țesanilor, și țesanii ce s'a împroprietăru n'a plătitu de cătă numai cele-lalte coe părți rămasă din trei ale întregel rente. Rolul însemnatu ce jocă renta pământului în producerea avuției și în deosebi în aședarea arende moșielor, ne indemnă a reveni mai cu amenuțul asupra teoriilor ce amu espusu, aceea ce vomu și face în următorul articol.

RELATIUNI MERCANTILE.

Compania liniei ferate Lemberg-Czernowitz (Leopolu Cernăuți) a constituită și s'a alături de consiliu administrativ: Principii Sapieha și János

poporul Finlanđe pentru a vorbi, a și spune focul, cândă vedem uă cromesce a plăti unu cuvenit uă mortea și chiaru cu bătăia!

— La 4 Aprilie a inceputu la Shoeburyness morea dare la semnă cu tunuri, cu scopu dă cerca și dă compara sisteme Whitworth cu sistema Armstrong. Această din urmă numire a surprinsă și se societește uă abnormalitate dă pune în capul unei întreprinderi însemnatate austriace unu austriac și unu bărbat care nu este străin la afacerile căilor ferate. Aceste cercări se facu în prezentă membriloii comisiunii de artieri și unu mare număr de oficeri superiori. Amenunțele experiențelor se lăsă ană secrete; se scio numai, că se care tunu va avea a se descurca celu pacinu de 300 de ori. Cercăriile acestea voru continua în timpu de două său trei luni, pote și mai multă. La antea privire se poate socoti acăstă dare la semnă ca unu sacrificiu de timpu și de banii, fără uă unu avantaj; darău comisiunea doresce a cerca aceste tunuri în totă chipurile și acușoare exact ce rezultat produce fiecare felu de tunu în diferite distanțe, cu diferite proiectile și'n contra difertelor scuturi de operare. Asemenea se examină și gradului iuțelui cu care se potu incărca și descurca. Duce se se voru si facutu trei mil descărăcară, voru începe experimentele cu incarcări totu-duna mai mari de cantitate de prăf de pescă. Toamna după trecere de 7 său 8 septămăni vomu pute păru uă relațione despre rezultatele acestor experimente.

Trotol celu Mare. Mercuri 29 Aprilie.

CONCERT DE VIOLINA

alături de ELISE CIRCA.

PROGRAMA.

1. Concert de Boriot, executat de d-ra Circa.
  2. Cartea III, capitolul I, comedie într'un actu jucată de dd Pascaly, Dimitriadi și d-na Pascaly.
  3. Elegia de Ernst, esec de d-la Circa.
  4. Pentru prima oară
Piano Bertei, comedie într'un actu, jucată de d-nii susumișă și de d-na Flechtenmacher.
  5. Yankee doodle, de H. Vieuxtemps, executat de d-ra Circa.
- Între piesele de susu mai multe melodie naționale.
- Biletele se astă la concertană și cu două bile înainte la casa teatrului mare.

Bibliografie.

CATASTROFA INTEMPLATĂ BOIARILORU în **MUNTELE GÂVANULU** -- 1821, romanu istoricu, de Alessandru Polimon, a esită de sub tipăru, și se astă de vindare la administrația Românilui și la d-nii librari. Prețul unu exemplar este numal trei sfanți.

Flori de Câmpu.

Suptu acestu titlu modestu, d-nu Ion Fundescu a tipăritu uă colecțione de frumosă poesie, dintre care unele inserate în acăstă foia, suntu cunoșute de publicu în chipul celu mai favorabile pentru autorele loru.

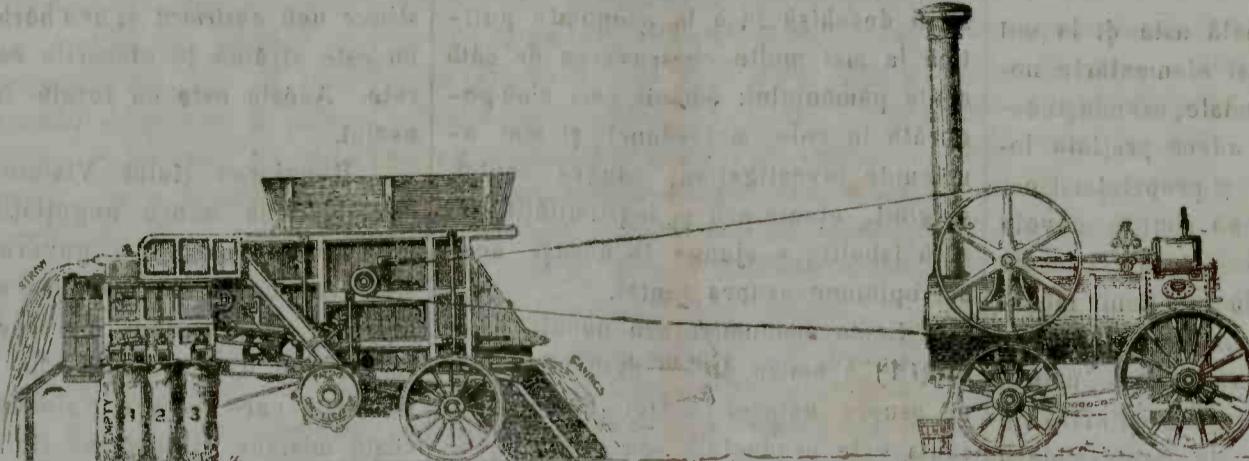
Acăstă dorescă a avea acăstă colecțione de poesie la potu găsi la librăriile d-lorū G. Ioniide, Socec, Bălăceni și Warta și la administraționea Românilui și Nichiporcu.

OFERTA pentru înbințarea unu Pensionatul Româno -- polyglot -- comercială preparatoriu -- la Lipsca. Condițione forte favorabile pentru scoțul usual alu institutul se potu astă la magazien d. G. St. Coemzopolu, din Lipsca, său în strada Pescăria veche, No. 5, josu, la stradă, apartamentul alu 4-lea, aproape de otelul „Londra.“

Se oferă cu 3 lei 15 pe rale dramul de **Se mintă de Găndaci** de cea mai bună calitate, alături de insuș d. Ion Brătianu. De postu la administraționea acestu diazur.

FABRICA DE MASINE AGRICOLE

Kalea Herăstrău No. 105

A D-LOR CLAYTON SHUTTLEWORTH & COMP.

(Lincoln-Englîera)

Cu același avenui onore d'a face înscințare că asemenea în anul currențu, ca în celu trecut, voru avea în depozitul o considerabilă provisie de mașine de treretur cu locomobilă, atât la cele mai deosebite porturi danubiene, precum și la Agentii noștri generali

WALLER și HARTMANN în BUKUREȘTI și în GALATI, avându-d's irage în atențione că la fabricarea mașinelor de treretur care amă trimis în acestu an în Principatele-Unite amă esploratul lote experiențele dobândite scolo în anii trecuți și prin consecuții amă aplicată considerabile în bunățipir, care ne punu în stare d'a preda acumă mașine de treretur care voru surpaza totușu colile-l-aște produse până acum.

De aceia rugăm pe d-lor proprietari și arzători, care să intenție d'asă procura MAȘINE de TREERATU cu LOKOMOBILA, MAȘINE de SEČERATU, de BATUTU IORUMBULU și totușe felurile de mașini agricole, d'a se adresa cu ordinile lor la Agentii noștri generali.

WALLER și HARTMANN în BUKUREȘTI sau în GALATI, care prin cantitatea considerabilă care se pusă în dispoziția d-oru suntu, puș în stare d'a executa săra perdere de vrme totușe ordinile atingătoare.

Observăm încă în susu numita Agentură în București și în Galați se află totușe deuna totușe părțile de rezerva de locomobile și mașine de treretur și că în atelierul d-lor din București voru să efectueze, cu cea mai mare proultate și esacitate vole reparaturile provenite.

Lincoln Englîera Februarie 1864

CLAYTON SHUTTLEWORTH & Comp.

Conformându-se la cele susu menționate ale fabricii rugămu pentru compleasanță observară și d'a ne adresa totușe ordinile atingătoare pentru mașine cele noi și pentru totușe posibile reparații asigurându din partea noastră celu mai promptu și realu serviciu

Waller și Hartmann.

Agentii generali al d-lor Clayton Shuttleworth et Comp. Calea Herăstrău No. 105.

Sub-scrisulă aduce la cunoaște Onor. Publicu agronomu, că a mutat KOMITARULU și DEPOULU d-lui.

RICHARD GARRETT și FIULU.

Fabricanți de mașine, agricole, Englîera de la sf. George în colo din București Românu și KALEA KRAIOVI (podă Kalisz) No. 75, unde va fi ne la dispoziția doritorilor felurile mașine și părțile de rezerva a mașinelor. Totușe de odată declară amicilor sale comersanți mulțumirea sa cea mai obligătoare pentru generala confidență acordată-le până acum și speră că și pe vitoru voru onora Agentura sa prin comandările, loru pe care va esecuta cu cea mai mare esacitate.

MAX FISER.

Agentul general.

A sositu la D. EDUROT, (strada Tede truui No. 9) unu assortimentu însemnatu a-HARTIE de HIERETE de totușe felurile, o mare VARIETE de MARMURI, de LEMNURI KU LUSTRU de BORDURE și de ILAFONURI cu prețuri moderate.

No. 436 10 2d

Unu frumos assortimentu de SALURI LUNGI FRANTOESTE și TURCESTI de la KOMIANII INDIENEN; asemenea și o mare colecție de ROKKI GATA din materiale cele mai noi precum și o mare cantitate de STOFE de rochii pentru sesonul de acună și de vară, colorile cele mai noi, din fabricile cele mai RENUMITE.

Asemenea și unu mare Aso t'mentu de PALARI DE PAIE GARNITE de dame, de fete și copii, fasonele cele din urmă.

Unu mare numărul de UMBRELUTE de vară de totușe felul; asemenea unu mare assortimentu de INCALTAMINTE de dame și copii de Paris.

Precum și totușe cele-lalte lucruri necesare la Toaleta damelor. Asemenea și STOFE de VESMINTE BISERICESTI și unu mare Asortimentu de RIPSURU de MOBILE.

În urmăre cupt însemnatu speră că inalta nobilime și onor. Publicu ilu va onora ca și până acum cu incredere d-lor, săgăduindule că totușe lucrurile să voru vinde cu prețul moderat și cu serviciu promptu!

Totușe de-o dată recomandă și Kroitoria mea de dame ce se află de-asupra magasinului meu, unde se confectionează totușe felul de rechizit, după faconile noile noi, cu preț moderat și cu serviciu promptu.

Totușe de-o dată nu lipsescu a recomanda și magasinul din Ploiești celu amu supu firma Ghîja Ioan et Comp. tot cu celești articole ca și aici.

de înkiriat Cafenea de la Hanul Simion este de înkiriat de la sf. George 1864. Doritorii se vor adresa la propriu taru. No. 413 7 d.

de vîndare Sămîntă de gîndaci la D. Costache Panait la fata sf. George nouă. No. 439 3 2d.

Spre sciință. Nicolae Ardeleanu la Cerbulu de aură rög pe debitori se căse bine voescă a plati datoria lor; căcă va si silită si publica tot cu numele dumneloru. No. 316 6 2d.

de înkiriat Kasa cu două etagi, dependențe lor trebuinioase, mah. sfintul Apostol cr. lórea Verde, a lui Tache Panu No. 45. Doritorii se se intellegă cu proprietara alu loru. No. 350 12 2d.

de vîndare Lingă porta mare a Bisericii Oțetari cu mai multe încăperi, grăjdă, sopron, și totușe de odată și unu locu în mah. Dobrotă; amatorii se voru adresa la D. Ion G. Movila ce se dese în mahala oasă Oțetari, strada Hagi Tudorache. No. 314 13 1a.

Spre sciință publică.

Subt-insemnatulă succesorul lui Bubel are onore a înscinția onorabilul Public că a stabilit "cum singur unu Magazinu nou de Chapelerie în podu Mogosöi No. 2 vis-a-vi cu casela D-nei Crețulescă, unde a sedut Rașca sepcaru.

Totușe d-o dată își recomandă unu mire a sortimări de:

Pălarie de bărbătăi. Pălarie Fantasie pentru sesonul de primăvară.

Pălarie de Paia. După fasonul celu mai nou, și mai eleganță, și cu prețuri forte moderate.

Ori care Comandă său reparăjune ce se atinge de acăstă ramură, se voru effectua cu promptitate, exactitate, și spre deplină mulțumirea D-lorū Comitenți.

F. Martin, Pălarier.

No. 424 3 2d.

Sub-scrisulă aduce la cunoaște Onor. Publicu agronomu, că a mutat KOMITARULU și DEPOULU d-lui.

RICHARD GARRETT și FIULU.

Fabricanți de mașine, agricole, Englîera de la sf. George în colo din București Românu și KALEA KRAIOVI (podă Kalisz) No. 75, unde va fi ne la dispoziția doritorilor felurile mașine și părțile de rezerva a mașinelor. Totușe de odată declară amicilor sale comersanți mulțumirea sa cea mai obligătoare pentru generala confidență acordată-le până acum și speră că și pe vitoru voru onora Agentura sa prin comandările, loru pe care va esecuta cu cea mai mare esacitate.

MAX FISER.

Agentul general.

A sositu la D. EDUROT, (strada Tede truui No. 9) unu assortimentu însemnatu a-HARTIE de HIERETE de totușe felurile, o mare VARIETE de MARMURI, de LEMNURI KU LUSTRU de BORDURE și de ILAFONURI cu prețuri moderate.

No. 436 10 2d

Se închiriază acumă la sf. George casele sub-încăpătul din mah. Arhimandritul col. Verde No. 3, cu multe încăperi, grăjdă, sopron, locu despărțit pentru lemn și finu, grădină mare cu pomu roditor și curto spațiu, se dea și pentru creștere gîndaci oru și scăpă sămînă. I. Nedescu.

No. 436 2 2d

de inkiriat Chiar de acumă la grădina mea dela filaret o casă spătă totușe bine situată mai cu semă pentru sămînă de gîndaci și o pînă încăpătă de ortu miș vedre, adincă de optu și înăuntru, bolită luminosă și bine aeră, a se adresa la administrația acestui diară.

D. Bartoșu 12 2d.

Medalia de bronzu a societății științești industriale de la Paris.

Păr albi nu voru mai fi. MELANOGENA.

Tinctură escelentă, alu DICQUEMAR (ainé) DE LA ROUEN spre vîpsi la minută, în totușe nu aacele peruci și barba, fără vătămare pentru piele și fără nici unu miroșu. Acăstă tinctură este mai superioră de cîtu lotele îlo s'u întrebuiantă pînă acum și în Galati la dd. Junghans et Müller și în Iași la d. Michail Neuman. Deposu la București, la d-nu C. Iestin Hurien, coafură, suc suu lui Gulea. No. 553

Bursa Viena. Misericordia porturilor României.

17 Apriliu 17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie 24 Aprilie 1864.

PRAILA GALATI GIURGIU București variabil pînă vînt 11 gr. R. Caracală semin 11 gr. R. Izmănilu înorat vînt N.O. 7 gr. R. R. Vilcea intunecat vînt mare rece.

17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie Bacău pînă vînt rece N. 15 gr. R. Craiova Iași puț nuor vînt rece N. 8 gr. R. Roman

17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie Berlești înorat vînt rece 10 gr. R. C. d'Argeș vînt tare N. nuori 9 gr. R. Slatina semin puț. vînt 16 gr. R.

17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie Bolgradu Dorohoi Mihăileni vînt rece 9 gr. R. Tecuci pî. vînt rece nuori 12 gr. R.

17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie Botoșani Fălcău Mîndiliu nuori vînt rece 9 gr. R. Tîrgoviște semin vînt rece S.

17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie Brăila Focșani Ocnă vînt slab N. W. var. 10 gr. R. Tîrgoviște semin vînt rece S.

17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie Bugej plăc frig. 9 gr. R. Pitești Tîrgu Jiu semin vînt rece 10 gr. R.

17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie Cabulu Găești Pitești noru vînt apus 9. gr. R. T. Măgușele vînt A-S serin 11 gr. R.

17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie Calafău Galati Ploiești Reni T. Severinu variabilu, vînt rece 11 gr. R.

17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie Călărași Giurgiu Husi înorat vînt A. 5 gr. R. Vaslui fraig senin 6 gr. R.

17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie Cămpulung pî. ninsore vînt mare 7 gr. R. Sărătău vîntu moile nuori 11 gr. R.

17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie Cernavodă vînt rece 10 gr. R. Vaslui fraig senin 6 gr. R.

17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie Constanța vînt rece 10 gr. R. Vama Veche vînt rece 10 gr. R.

17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie Drobeta-Turnu vînt rece 10 gr. R. Vama Veche vînt rece 10 gr. R.

17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie Focșani vînt rece 10 gr. R. Vama Veche vînt rece 10 gr. R.

17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie Galați vînt rece 10 gr. R. Vama Veche vînt rece 10 gr. R.

17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie Giurgiu vînt rece 10 gr. R. Vama Veche vînt rece 10 gr. R.

17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie Hunedoara vînt rece 10 gr. R. Vama Veche vînt rece 10 gr. R.

17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie Iași vînt rece 10 gr. R. Vama Veche vînt rece 10 gr. R.

17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie Iași vînt rece 10 gr. R. Vama Veche vînt rece 10 gr. R.

17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie Iași vînt rece 10 gr. R. Vama Veche vînt rece 10 gr. R.

17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie Iași vînt rece 10 gr. R. Vama Veche vînt rece 10 gr. R.

17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie Iași vînt rece 10 gr. R. Vama Veche vînt rece 10 gr. R.

17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie Iași vînt rece 10 gr. R. Vama Veche vînt rece 10 gr. R.

17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie Iași vînt rece 10 gr. R. Vama Veche vînt rece 10 gr. R.

17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie Iași vînt rece 10 gr. R. Vama Veche vînt rece 10 gr. R.

17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie Iași vînt rece 10 gr. R. Vama Veche vînt rece 10 gr. R.

17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie Iași vînt rece 10 gr. R. Vama Veche vînt rece 10 gr. R.

17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie Iași vînt rece 10 gr. R. Vama Veche vînt rece 10 gr. R.

17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie Iași vînt rece 10 gr. R. Vama Veche vînt rece 10 gr. R.

17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie Iași vînt rece 10 gr. R. Vama Veche vînt rece 10 gr. R.

17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie Iași vînt rece 10 gr. R. Vama Veche vînt rece 10 gr. R.

17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie Iași vînt rece 10 gr. R. Vama Veche vînt rece 10 gr. R.

17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie 17 Aprilie I